

קביעות

במשנה ובהלכה היומית

גליון
610

חודש תשרי תשפ"ג

במשנה היומית:

מסכת חלה פרק א' משנה ח' -
עד מסכת ערלה פרק ג' משנה ג'

2
משניות
ביום

בהלכה היומית: שו"ע או"ח

סימן שט"ז סעיף ז' - עד סימן שכ"ב סעיף ב'

3
סעיפים
ליום

ברכת שנה טובה ומבורכת לרבבות לומדי המשנה וההלכה היומית בכל אתר ואתר שיתקבלו תפילותינו יחד עם תפילות כל בית ישראל לרחמים ולרצון לפני אדון כל

גבורה יהודית

50 מלקות - על מה?

במהלך משפט איזקמן, ספר נצול מחנה אושוויץ זלמן קולזמן, את המעשה הבא:

באחד הימים, עת שכבתי על הדרגש שלי בצריף הילדים, ראיתי את סגן מפקד הצריף צועד פשצנור גומי עבה בידיו. הוא היה בדרך להלקות מאן דהו. על פל דבר היו מלקים, ומספר המלקות - לפי חמרת העברה.

באותו היום הכנס צנור גומי לשמוש, לאחר שפפעמים הקודמות, כאשר הלקו הצווארים עם מקל לעתים קרובות הוא היה נשבר.

קפצתי מהדרגש. רצתי לראות מי הוא הלווקה, וכיצד היא הלהלקאה. מי יודע? אולי פעם אפגוש עם צנור רע זה...

סגן המפקד נגש אל אחד הדרגשים. עמד שם נער. נראה היה כי יודע הוא כבר את דינו, ומחפה לו. החיל הורה לו לנרדת מן הדרגש, ונרד. להתכופף, והתכופף.

קבוצת נערים, ואני בתוכם, צפינו מן הצד בהלקאותיו של הרשע. ספרנו לעצמנו את מנגן המפות. הלד לא בכה ולא צרח. אפילו לא נאנח.

בדרך כלל היו מלקים 25 פעמים, אך פעם פבר עברו 30 - והנאצי לא הפסיק.

הגיע לארבעים מלקות, הפך את הנער והוסיף להצליף ברגליו ובראשו. והלד, בן ארבע עשרה בלבד, לא זעק ולא גינה, לא בוכה ולא דומע. דממה.

החיל הנרגז פלה להצליף בפעם החמישים, ונטש את המקום, מותיר את הנער החבול לבדו.

פנינו להרים את הלד מהקרקע. אני זכר סימן אדם שהיה חקוק על מצחו כתוצאה מהצנור המכאיב.

"מה עשית שפך הגיע לך?" - שאלנו אותו.

הוא השיב: "זה היה כדאי. הבאתי לחברי כמה סדורי תפלה..."

(מבסס על הספר 'שבת אחים')

משולחנו של עורך

מה רע בקפה ומקלחת?

בשיר השירים מספר על הודו, ה' יחברו, שמגיע לביתה של הרעיה, פנסת ישראל - ומבקש ממנה: "פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תפתי שראשי נמלא טל קנוצותי רסיסי לילה".

"פשטתי את פתנתי איכה אלכשנה" - עונה הרעיה בעצלות. "רחצתי את רגלי איכה אטנפם".

אבל הודו לא מתנשא. "הודי שלח דון מחר ומעי המו עליו".

ואז, ככלות הכל - "פתחתי אני לדודי דודי חמק עבר..."

שואל רבי שבדרון: מה קורה פאן? הקב"ה חמקה כל כך שפנסת ישראל תפתח לו את הדלת. הוא ממש מבקש ממנה, ובתשוקה שאין פדגממה פונה אל פנסת ישראל ומכנה אותה "אחתי רעיתי יונתי תפתי", בניגוד האהבה הגדולים ביותר שקנמים עלי אדמות. והנה, כאשר סוף סוף קמה פנסת ישראל לפתח לו - הוא הולך? מה מתרחש פה?

ומשיב, בדרך, במעשה מתקפת: אדם מחליט שיתר הוא לא קם בתשע בבקר. זהו, מהיום - בשבע הוא כבר לא רואה את המטרה.

בשש וחמישים מצלצל לו השעון המעורר. האיש פומח עינים בעיפות וקם מהמטה. דבר ראשון - קפה.

בנחות הוא מכין כוס קפה, ופונה לשותות אותו. שניה, בעצם אי אפטר. פשוט אי אפטר לשותות קפה מפלי להעדרן תוך כדי במתרחש בעולם, מהעתון פמויב...

כך יושב לו היהודי - כוס קפה בידו, עתון פרוס לפניו, ורק קול עלעול הדפים מפר את השקט.

אחרי הקפה - תור המקלחת. וכי לא כתוב במפרש שצריף גוף נקי לתפלה? אמנם בשום מקום לא כתוב שצריף להתרחץ לפני התפלה, אבל בכל זאת, הדור מצוה...

בשעה שבע עשרים וחמש הוא מציץ בשעון ונזכר שהמנגן מתחיל בשבע ורבע. בזריזות הוא מסים לכפתר את החלצה ורץ לבית הפנסת. "ישו" - הוא צוהל בלב - "הגעתי לפני פרכו!".

"מה עשה הבן-אדם הזה?" - זעק מגיד הפושים הגה צרפי שלום שבדרון וצ"ל - "התעסק בדבר אחד: אני ואני ואני!".

הוא טפח את האני שלו עד קצה גבול היכלת. הוא הרי לא יכול היה לותר על הקפה שלו - כי לו 'אני' לטפח ולהתפוח. הוא לא חשב אפילו לדחות את המקלחת לאחרי התפלה - כי 'אני' שלו חי, נושם, בוער ובוטט".

"זו עבודת ה' זו? זאת עבודת 'אני'..." - הכריז רבי שלום במתק.

ומכאן - אומר רבי שלום - "תשובה על הקשנה שהבאנו בתחלה".

בפסוק בו מתאר כיצד הרעיה קמה לפתח לדודה את הדלת, התגובה לה מלה אחת שמשנה את כל התמונה.

"פתחתי אני לדודי..."

אומר הקב"ה אם את, פנסת ישראל, מכניסה את האני לספור - לא מגיע לך שאשאר אתך.

"דודי חמק עבר..."

"אני מאוד רוצה אותך, אחתי רעיתי יונתי תפתי" - אומר הקב"ה לעם ישראל - "אבל את האני תשאירי בבית... כשאת פותחת את הדלת, תתני לי את עצמך בלי האגו, הפכוד והאנוכיות!".

מעשה מוכנים ביותר באור דברי הפתוב: "אני לדודי ודודי לי".

פי אם את האני שלך תתן לקב"ה, פהות ירה אתריך את העצלות המרפה והרפיון הנעצל - ללא כל ספק ישיב לך הקב"ה במטבע של זהב, בדמות שנה טובה ומאשרת.

לו רק תסתער בעזו על למווד המשניות הקדושות והטהורות, מפלי לחשב על האני ואפסי עוד - בלי שום שאלה תחתם לגור דין נפלא ומשבת...

קבלת עלון המבחנים

ניתן לשלוח בקשה במייל office@kviuta.org וכן לקבל אוטומטי בפסק דרך מערכת קביעות בטלפון 072-332-3020 שלוחה 2 < 4 כמו"כ ניתן לענות על המבחנים במערכת זו, או ב kviuta.org וכן דרך עמדות נדרים פלוס וקהילות ברחבי הארץ.

לשיעורים

במשנה ובהלכה היומית
24 שעות
בטלפון 072-332-3020
kviuta.org וכן

שלהבת אש התורה

מהו בית המדרש 'אש התורה'?

עם המעבר מלימוד בישיבה ללימוד הלכה בכלל, הרגשתי בביקוש ובצורך העז של אברכי הכוללים לספרי מראי מקומות בהירים ומקיפים על סוגיות באורח חיים ובירה דעה הנלמדים בכללים, כפי שמצוי למכביר על סוגיות בסדרי נשים וזניקין הנלמדים בישיבות. לדעתי החוסר הזה הוא אחד הגורמים הגדולים לכך שיש אברכים ש'מתייבשים' לאחר כמה שנות לימוד של סוגיות הלכתיות. על כן התמסרתי במשך כמה שנים לכתוב מראי מקומות בהירים ומלאי חיים, עם קושיות מאתגרות, השלכות מעשיות מרתקות והגדרות למדניות בנושאים הכי 'בישים', ולעשות הכל כדי 'להרטיב' את הסוגיות הקשות הנלמדות בכללים. לאחר תקופה הגעתי למסקנה, שלכתוב מראי מקומות טובים שייך רק בתורה שנקנית בחבורה, וכך זכיתי לקבץ בסיעתא דשמיא סגל תלמידי חכמים מופלגים ומוכשרים, והוקם בית המדרש 'אש התורה', ללבן איתם יחד סוגיות הלכתיות בעיון רב, ולתרגם אותם להלכות מעשיות השכיחות בזמנינו.

את פירותיו המתוקים של הכולל הוצאתי בסדרת מראי מקומות בכרכים מהודרים בשם "נהורא דשמעתתא", והתוצאה הברוכה הייתה למעלה כמה שציפיתי. אברכים מספרים שהספרים האלו 'מרימים בית מדרש'. הקושיות המרתקות על כל סוגיא, ההשלכות האקטואליות, ומראי המקומות המקיפים מכניסים ללימוד 'ברענן' מיוחד, מסעירים את הלומדים בריחאה דאורייתא ויוצקים רעננות וחיות בקרב הלומדים. אין פלא שהספרים נחטפו כלחמניות טריות, והצימאון הרב חיסל את המהדורה הראשונה והשנייה, ומקוים בעזרת ה' לברך בקרוב על המהדורה השלישית.

מה הדבר שגרם לכם לפתח את בית המדרש למכון 'אש התורה'?

הצעד הבא אחרי מראי המקומות, היה להוסיף נופך של צבע ונגישות. הרגשתי שיש משהו שחסר בעולם התורה, בדור כמו שלנו שהכל בחוץ צבעוני ומזמין, כל דבר נגיש ומקפץ, עלינו להנגיש באותו האופן ובאותה הרמה גם את לימוד התורה הקדושה. אמנם יש ברוך ה' ארגונים שמנגישים את התורה והיהדות בצורה מושכת, אבל לרוב מדובר בדברים שהתוכן שלהם פשוט, המיועד למתחילים ולקירוב החוקים. הרעיון שלי היה: להנגיש בצורה צבעונית ומושכת, דווקא את הסוגיות העמוקות והמורכבות, ברמה העיונית הגבוהה עם השלכות אקטואליות למעשה, ולהגישם בהמחשה וזוואלית, בצורה מרתקת ופרקטית, המושכת את הלב

לפני כחודשיים התקיימה אסיפה בהנהלת ארגון קביעות: הנושא היה "הלכות מוקצה" שבקרוב ממש מתחילים ללמוד אותן במסגרת "הלכה יומית". "אנחנו צריכים לחדש משהו, לרענן, להביא דברים שעוד לא היו", הסכימו כל הנוכחים פה אחד.

רעיונות יפים עלו, הצעות שונות נידונו, אבל היוזמה שהכי קסמה לרבנים הנאספים, הייתה לצרף את הרב מנחם אדלר שליט"א - ראש בית המדרש 'אש התורה' - שימסור שיעורים בהלכה. "לרב אדלר", הסביר אחד הנוכחים שהכיר אותו מזה כמה שנים: "יש גישה ייחודית וחדשנית".

"הוא יודע לקחת את הסוגיות הכי עמוקות בגמרא ואת הנושאים הכי מורכבים בהלכה ולהנגיש אותם בצורה בהירה וברורה", המליצו אנשים רבים כשביררנו אודות שיעוריו. הרב אדלר הסכים למסור שיעורים על סדר ההלכה היומית, ובחודש האחרון בסייעתא דשמיא גדולה יצא המיזם לדרך. שיעוריו הנפלאים של הרב אדלר עלו לפלטפורמות של ארגון קביעותא, לצפייה ולהאזנה, והתקבלו אצל ציבור הלומדים בחמימות רבה.

כחלוף התקופה הראשונה, זכינו לשבת עם הרב אדלר לשיחה אודות פועלו ומפעליו. ניסיונו להבין מהם החזון והמטרה שעומדים מאחורי האיש שמשיקע כה רבות למען הפצת התורה במגוון צורות, כי במסגרת המכון שלו יוצאים לאור ספרים נפלאים, עלונים מרתקים ברבבות עותקים, ושיעורים חוויתיים שנוגעים במאות ובאלפים.

איפה התחיל הכל?

בשנות הישיבה זכיתי ברוך ה' ללמוד בישיבת נחלת דוד בפתח תקווה, אצל הגאון רבי ברוך שמעון סלומון זצ"ל, הנודע במתיקות ובחן המיוחדים הנסוכים בשיעוריו, וקרובי קירבה יתרה. כמו כן זכיתי לאחר מכן ללמוד תקופה בישיבת 'ד אהרן' ולקבל תורה והשקפה מפי מורי הגאון רבי יהושע אייכנשטיין שליט"א.

לאחר נישואיי למדתי בקרית ספר, אצל מורי ורבי גאב"ד 'מעלה אדומים' ר' אברהם יחיאל דויטש שליט"א, ובעידודו הרב שקדתי על ספרי הראשון על מס' חולין - "קונטרס חולין", שזכה להסכמות מיוחדות מגדולי ישראל, ביניהם ראש ישיבת 'עטרת ישראל' הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א. וברוך השם הוא התקבל באהדה רבה בקרב הלומדים.

האם יש איסור להפקיע מצות הפרשה

בירושלמי (חלה פ"ג מ"א) דקדקו ממשנה בחלה (פ"ב מ"ג) שאינו ראוי לעשות עיסה פחות משיעור חלה - 'קבין קבין' - ולהפקיע חיוב הפרשת חלה, ועיקר הדין מבואר גם בבבלי בפסחים (מ"ה ב'). [הגר"א 'או"ח סי' ח'] הוכיח מכאן שיש מצווה להפריש, ולא רק איסור לאכול טבל].

ולענין הפרשת תרומות ומעשרות יש סתירה בגמרא, שאמרו (ברכות ל"ה ב'), וז"ל, אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי, בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים, דורות הראשונים היו מכניסין פירותיהן דרך טרקסומן כדי לחייבן במעשר, דורות האחרונים מכניסין פירותיהן דרך גגות המעשר, דאמר רבי ינאי אין הטבל מתחייב במעשר עד שיראה פני הבית, ע"כ. ומבואר שנחשב גנאי להפקיע חיוב הפרשה, ומאידיך אמרו (שם ל"א א'), וז"ל, אמר רב הושעיא, מערים אדם על תבואתו ומכניסה במוץ שלה כדי שתהא בהמתו ואוכלת ומפטרנה מן המעשר, ע"כ, ולשון 'מערים אדם' משמע שמתר לכתחילה (ע"י רמב"ם הל' מעשר פ"ג ה').

וכבר הקשה סתירה זו בספר המאורות (תלמיד בעל ההשלמה, ברכות ל"ה ב'), וחילק בין המכניס תבואה דרך גגות וקרפיות שנחשב גנאי, לבין המכניס בתבואה עם המוץ שלה שמתר לכתחילה, וסובר המאורות שמה שטבל אסור מדרבנן באכילת קבע (ע"י פאה פ"א מ"ו), הוא רק לפני שנכנסה לבית ויכול לבוא לידי חיוב דאורייתא, אבל אחרי שנכנסה לבית שלא דרך הפתח ושוב אינו יכול לבוא לידי חיוב דאורייתא, מותר לכתחילה אף באכילת קבע, [ושיטה זו הובאת בראשונים בכמה מקומות, ויש שנקטו כן להלכה (ע"י תוס' מנחות ס"ו ב', רמב"ם ע"י מ"א ב', רשב"א שו"ת ח"א סי' שס"א, רא"ה ברכות ל"א א', רבינו דוד פסחים ט' א', מהר"י קורקוס הל' מעשר פ"ג ה') בדת הר"ש והרמב"ם]]. אמנם תבואה שנכנסה במוץ שלה, כתב המאורות שאסרוה חכמים באכילת קבע משום ששכיח להכניס תבואה במוץ שלה ויפקיעו חיוב הפרשה בכל יום, ולכן אסרוה באכילת קבע ושוב לא נחשב שמפקיע חיוב הפרשה, כיון שאם ירצה לאכול אכילת קבע יתחייב להפריש. ומטעם זה מותר אף לכתחילה לעשות כן, וכמו שאמר ר' הושעיא הנ"ל, אבל בתבואה שנכנסה דרך גגות וקרפיות אין חשש שיעשו כן בכל יום ויפקיעו חיוב הפרשה, שטרחו גדולה היא, ולכן נשאר עיקר הדין - לדעה זו - שתבואה שנכנסה לבית שלא דרך הפתח מותרת אף באכילת קבע, ומטעם זה אינו ראוי להכניס תבואה דרך גגות וקרפיות, כיון שעל ידי זה מפקיע לגמרי חיוב הפרשה.

וכן העושה עיסתו קבין קבין, גורם שלא יא טבל כלל, ומפקיע לגמרי חיוב הפרשה חלה.

מאמר קטן עם תמונה של אדם מדבר, כנראה המשך או קריאה נלווית.

הננו לבשר כי בס"ד

יציא לאור

הלוח השנתי ללימוד
המשנה וההלכה היומית

לשנת תשפ"ג

לברור מוקדי החלוקה באזור מגוריך או לקבלת הלוח בדואר או בפקס

'קביעותא בטלפון' 072-332-3020
שלוחה 3

שלוש שלוחות לבחירה:

1 רשימת מוקדי החלוקה

2 קבלת הלוח בפקס

3 קבלת הלוח בדואר

כח"כ במערכת 'קביעותא בטלפון' תוכלו לשמוע מגוון שיעורים במשנה ובהלכה היומית ולהצטרף למסלולי המבחנים ועוד...

להצטרפות כמקוד חלוקה לזיכוי הרבים ניתן להשאיר הודעה בשלוחה 8

לאהבת התורה. וכמוכן שאלתי וקבלתי על כך את ברכתו החמה של מורי ראש הישיבה הגאון רבי יהושע אייכנשטיין שליט"א.

כך התחלנו להוציא את הגיליון החודשי המרהיב 'נהורא דשמעתתא', הנוגע בסוגיות אקטואליות מרתקות ברמה העיונית הגבוהה ביותר, וכולל חידות הלכתיות מרתקות ומסעירות הנוגעות לחיי היום יום, והכל משולב בהמחשות צבעוניות על דפי כרומו מהודרים. השילוב של הרמה הגבוהה וההנגשה הבהירה הביאו לכך שהגליונות נקראים בשקיקה הן על ידי בחורים בעולם הישיבות, והן על ידי גדולי ראשי הישיבות ומורי ההוראה המפורסמים ביותר, אשר אלו ואלו שולחים אלינו את עשרות תגובותיהם וברכותיהם הנלהבות. אציין כי בהכנת החומר המרתק לגליונות מסייע לנו רבות הגאון רבי צבי רותן שליט"א, ממורי ההוראה המובהקים בקרית ספר, וראש כולל גני אילון באחיסמך, אשר גדולי הדור סמכו עליו ידם בהוראה, ושיעוריו מלאים וגדושים בנידונים אקטואליים מרתקים ומקוריים.

מה גרם לכם להתחיל למסור שיעורים על הלכות שבת במסגרת ארגון קביעותא?

אחר ארגון קביעותא וסדר המשנה וההלכה היומית, אני עוקב כבר מילדות. הייתי מתפעל ואני עדיין, איך הם זוכים להרבות תורה כבר כל כך הרבה שנים. בזכותם יש לאנשים שיג ושיח בחלקי התורה השונים, כמו גם אפשרות לנצל דקות אבודות שמצטרפות בעקביות של יום אחר יום לכדי מסכתות משניות ומקצועות הלכה שלמים.

כשזכיתי לפני תקופה להיות בקשר קרוב עם אחד מראשי הארגון, עלה הרעיון לבצע שיתוף פעולה, באופן שיוסיף נופך ויחיה את לימוד ההלכה היומית. וכעת לקראת תחילת הלכות מוקצה, החל הדבר לצאת לפועל בחסדי שמיים, ובעזרת ה' נשתדל ככל הניתן להגיש את ההלכות בצורה בהירה וקולעת, ולתרגם אותן להשלכות מעשיות בימינו, כדי שיוכל הלומד לצאת עם נקודות מעשיות לחייו, בבחינת גדול תלמוד המביא לידי מעשה. כך שאני שמח ומודה לה' על חלקי בהפצת התורה על ידי ארגון קביעותא.

לתרומות והנצחות: 0722-722-200 | להפקדה בבנק פאג"י: סניף 183, ח-ן 409-548634 | או בבנק הדואר: ח-ן 8267258 | ת.ד. 207 בני ברק | www.kviuta.org

"קביעותא" - המפעל ללימוד המשנה וההלכה היומית להנצחת ששת המיליונים | טלפון: 072-272-0000 | פקס: 072-277-2272 | דוא"ל: office@kviuta.org

להיות כהלכה

כי בשלחן ערוך אורח חיים חייב גדול על כל יודע ספר להיות בקי בכל הלכותיה בתמידות, כי רוב הלכותיה הם תמידים, כמו ציצית ותפילין, קריאת שמע ותפילה וכל סדר התפילה וברכות הנהנין וכל הברכות, והלכות שבת שהם כהררים התלויים בשערה, והלכות חגים ומועדים ושאר הלכותיה בקודש, שבדאי המכשלה הזאת תחת ידך תהי' אם לא תתמיד בלמודו. לכן חייב גדול על כל יודע ספר, לשמור את דרך עץ החיים, לקבוע שיעור אורח חיים בכל יום.

(יסוד ושורש העבודה שער ו' הניצוץ פרק ב' דף רצ"ח)

כתובת המייל בה ניתן להשיג מספרי מכון אש התורה ומראי המקומות על מגוון סוגיות: A9768552@gmail.com

מסכתות חלה וערלה

כתיב (במדבר טו, יט) "ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה" - מלמד שחייב כל אדם להפריש חלה מעיסתו וליתנה לכהן. (טור יו"ד סי' שכב)

ושיעור העיסה החייבת בחלה הוא כ"עריסותיכם", כלומר עיסותיכם שהיו במדבר.

"ועיסת המדבר היתה עומר, והעומר עשירית האיפה הוא, והאיפה שלש סאין, והסאה ששה קבין, וקב ארבעת לוגין, ולוג ששה ביצים, נמצאת האיפה ת"ב ביצים, עשיריתה מ"ג ביצים וחומש ביצה, וזהו שיעור עיסה המחוייבת בחלה" (ספר החינוך מצווה שפה).

משרשי המצוה, לפי שחיותו של אדם במוזנות, ורוב העולם יחיו בלחם, רצה המקום לזכותנו במצוה תמידית בלחמנו כדי שתנוח ברכה בו על ידי המצוה ונקבל בה זכות בנפשנו, ונמצאת העיסה מזון לגוף ומזון לנפש. גם למען יחיו בו משרתי השם העוסקין תמיד בעבודתו והם הכהנים מבלי יגיעה כלל, שאילו בתרומת הגורן יש להם

פירות האילן שגדלו בג' שנים ראשונות לנטיעתו, אסורים באכילה ובהנאה לעולם, ואפילו גרעיניהם וקליפותיהם. וכך מחשבים את שלשת שנות הערלה: אם נטע קודם ט"ו באב דנשאר עדיין מ"ד יום עד ראש השנה, שהם י"ד יום לקליטה (שיקלט הזרע באדמה) ושלושים יום שנחשבם כשנה, מספיק למנות רק עוד שתי שנים מראש השנה ההוא. אבל אם נטע ביום ט"ז אב או אחר כך, צריך למנות מראש השנה הבא עוד שלש שנים שלימות, וגם הפירות שיחנטו עד ט"ו בשבט בשנה הרביעית, גם הם עדיין אסורים, מפני שגדלו על מי השנה שעברה. (תפארת ישראל ערלה פרק א' משנה א).

ובמדרש דרשו חז"ל את ענין הערלה על התינוק שנולד: **"ונטעתם...** וערלתם ערלתו את פריו", מדבר בתינוק, "שלש שנים יהיה לכם ערלים", שאינו יכול לא להשיח ולא לדבר. "ובשנה הרביעית יהיה כל פריו קדש", שאביו מקדשו לתורה. "הלולים", שמהלל לקדוש ברוך הוא. "ובשנה החמישית תאכלו את פריו", משעה שהוא מתחיל לקרות בתורה "להוסיף לכם תבואתו". מכאן שנו רבותינו: בן חמש שנים למקרא, בן עשר שנים למשנה. (ליקוט שמעוני ויקרא ט, תרטו)

עמל להעביר התבואה בכברה ולטחון אותה, אבל כאן יבוא חוקם להם מבלי צער של כלום" (ספר החינוך שם)

מצות חלה נוהגת מן התורה רק בארץ ישראל, שנאמר (במדבר טו, יח): "בבואכם אל הארץ... והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה'. ראשית עריסותיכם וגו'".

כשהיו ישראל במדבר והתכוננו להכנס לארץ ישראל, הכינו עצמם ולמדו הלכות חלה וערלה. כך מובא בירושלמי, שכשחזרו המרגלים אחרי ארבעים יום מתור את הארץ, מצאו את ישראל עסוקים בחלה ובערלה. (ירושלמי תענית כג.)

גם במצות ערלה נאמר בתורה: "וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פריו" (ויקרא ט, כג) אך בכל זאת נוהגת ערלה גם בחוץ לארץ, מהלכה למשה מסיני. אלא שערלה בחו"ל ספיקה מותר, שכך נאמרה ההלכה למשה מסיני שספיקה מותר. (סוף מסכת ערלה)

ידיד טוב - הפיצד?

רץ למשנה

ספור זה היה הרבי הקדוש בעל ה'דברי יואל' זיע"א, מספר בה'דקנויות שונות, ובאחת הפעמים אף הוסיף ואמר: "באותה שעה היה ה'ערוגת הבשם' פבר מזקני הדור ומפנהיגיו. כל העולם חרד לקראתו. הוא היה רבם של רבבות תלמידים, פנייהם - רבנים, דנים ובעלי הוראה. והוא, בענינתו הרהר, פנה אותי 'ידיד טוב' (א גוטער פריינד) ובקש שאלמד משניות לעלוי נשמתו..."

צנא זו הקפיד הרבי בעל ה'דברי יואל' לקיים בהקפדה תורה. 'ודעי דבר מספרים כי אפילו בשנה האחרונה לחייו, ראוהו יושב ביום הארצות של ה'ערוגת הבשם' - חלא הוא ז' בפנתים-אב - ולמד לעלוי נשמתו הטהורה.

זכותם של קדושי עליון אלו, תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.
(מבסס על הספר 'עטרת משלים')

פאשר שכב הגאון הקדוש רבי משה גרינלד זיע"א, מתברר הספר 'ערוגת הבשם' ומגדולי רבני הונגריה, על ערש דני - בא לבקרו תרה"ק רבי יואליש מסטקמר זיע"א, שהיה אז אברהם צעיר.

אותה שעה לא נתנה לאף אחד הרשות להפגס אל הגאון החלוש. פרם, משנצמר ל'ערוגת הבשם' מי הוא הפא לבקר, בקש להכניסו אליו.

ובקדש פנימה, עת אראלים נאבקים עם הפוצוקים על גופו הקדוש של הרב, פנה הוא אל רבי יואליש ואמר לו באידיש: "א גוטער פריינד קען א טובה טוהן אפילו אחרי ההסתלקות, מיט א פרק משניות". פלומר: ידיד טוב יכול לעשות טובה לחברו שהסתלק לעולמו - עם פרק משניות....

הזוכים בהערלות

מבחינים

במשנה היומית

325-328 / 025-028

ומבחן בהלכה 22

ה' יחזקאל כגן, בני ברק

ה' יהודה הנדלס, תל אביב

ה' יעקב ברמן, בני ברק

ה' שמואל כהן, בני ברק

ה' ישראל שטרובל, צפת

ה' אליעזר מאיר אדלר, ירושלים

ה' ישראל רוס, בני ברק

ה' דוד בן סניור, בני ברק

ה' שמואל טוביאס, בית שמש

לע"נ מרת אסתר לאה

בת הענא בלומה ע"ה נלב"ע י"ג תשרי
ולע"נ מרת רבקה בת ר' דוד צבי ע"ה
נלב"ע ט"ז תשרי

לע"נ הרה"ח ר' צבי זאב
בן הרה"ח ר' יוסף זצ"ל
נלב"ע ח' תשרי תשע"ז

לע"נ ר' משה
בר אברהם יהודה ז"ל
נלב"ע כ"ה תשרי

לע"נ מורנו ורבינו
הרב אברהם יששכר
בן מוהר"ר ישעי' יצללה"ה
נלב"ע כ' תשרי

לע"נ מרת נעמי בת ר' דוד ע"ה
נלב"ע כ"א תשרי

לע"נ הרבנית מרים
בת הגאון הצדיק
רבי אברהם שלמה ע"ה
כ"ט תשרי תשע"ו

לע"נ הבה"ח יהודה ז"ל
בן אסתר תחי'
נלב"ע ב' חשוון תשע"ט

לע"נ הגאון רבי יצחק הלוי
בן הרב ר' דוד זצ"ל
נלב"ע כ"ד תשרי תשע"ח